

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความพร้อมในการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ผู้ศึกษาได้แบ่งหัวข้อในการนำเสนอเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อทราบและเข้าใจระดับความพร้อมในการบริหารจัดการด้านการให้บริการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

1.1.2 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาความพร้อมในการบริหารจัดการด้านการให้บริการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

1.1.3 เพื่อศึกษาภาพรวมแนวโน้มความพร้อมในการบริหารจัดการด้านการให้บริการตามแนวทางการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดีของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมดคือข้าราชการ , พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ ซึ่งมีจำนวน 276 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามซึ่งผ่านการทดสอบ(pre-test) จำนวน 30 ชุด และผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรง(validity) และความเชื่อถือได้(reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งมีระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามจำนวน 276 ชุด แจกข้าราชการ , พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ ตั้งแต่วันที่ 1- 30 เมษายน 2550 การเก็บแบบถามทยอยเก็บเนื่องจากว่าการทำงานของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเป็นลักษณะการขึ้นเวรมีการปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง หมุนเวียนสับเปลี่ยนกัน ทำให้ต้องใช้ระยะเวลานานในการ

รวบรวมแบบสอบถาม สามารถรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้จำนวน 239 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.59 ของแบบสอบถามที่แจกออกไป

ในการวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยกำหนดความมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ในรูปของตาราง รวมทั้งใช้รูปแบบวิเคราะห์เชิงพรรณนา สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าร้อยละ , ค่าเฉลี่ย , ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05 ท้ายสุดเป็นการนำข้อมูลมาเขียนบรรยายพรรณนา และตารางประกอบตามความเหมาะสม

1.3 ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง”ความพร้อมในการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์” โดยสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความพร้อมในการบริหารจัดการตามกรอบแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 6 หลักได้แก่ หลักนิติธรรม , หลักคุณธรรม , หลักความโปร่งใส , หลักการมีส่วนร่วม , หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยสรุปผลการวิเคราะห์เป็น 3 หัวข้อคือ

1.3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 239 คน พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 41-50 ปี สมรสแล้ว สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

1.3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อความพร้อมในการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ทั้ง 6 หลักดังนี้

1) หลักนิติธรรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าความพร้อมในการบริหารจัดการตามหลักนิติธรรมของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 4 เรื่องได้แก่ (1) เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม (2) โรงพยาบาลมีโครงสร้างการแบ่งงานและมอบหมายงานที่เหมาะสม (3) เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลปฏิบัติหน้าที่โดยเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้ร่วมงาน (4) เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลปฏิบัติหน้าที่ให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

2) หลักคุณธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่าความพร้อมในการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง โดย

ครอบคลุมประเด็นสำคัญ 4 เรื่องได้แก่ (1) เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต (2) โรงพยาบาลมีกลไกหรือเครื่องมือที่เป็นหลักประกันเรื่องคุณธรรมแก่เจ้าหน้าที่ (3) โรงพยาบาลมีการส่งเสริมและยกย่องผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น (4) เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่วนใหญ่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่

3) หลักความโปร่งใส พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ความพร้อมในการบริหารจัดการตามหลักความโปร่งใส ของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 4 เรื่องได้แก่ (1) โรงพยาบาลได้จัดระบบระเบียบงานไว้อย่างชัดเจน (2) โรงพยาบาลมีการจัดระบบเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบ (3) โรงพยาบาลมีการพิจารณาสอบสวนลงโทษ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดวินัยและข้อบกพร่องของโรงพยาบาล (4) โรงพยาบาลมีขั้นตอนการทำงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

4) หลักการมีส่วนร่วม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ความพร้อมในการบริหารจัดการตามหลักการมีส่วนร่วม ของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 4 เรื่องได้แก่ (1) เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลมีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานร่วมกัน (2) เจ้าหน้าที่และประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของโรงพยาบาลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว (3) โรงพยาบาลเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนได้เข้ามารับรู้เท่าที่จำเป็นและไม่เสียหายต่อหน่วยงาน (4) โรงพยาบาลพัฒนาศักยภาพในด้านการมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจอันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5) หลักความรับผิดชอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ความพร้อมในการบริหารจัดการตามหลักความรับผิดชอบ ของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับมาก โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 4 เรื่องได้แก่ (1) โรงพยาบาลมีเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน (2) โรงพยาบาลส่งเสริมการทำงานเป็นทีม (3) เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงสุขภาพประชาชนเป็นหลัก (4) เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลมีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ โดยไม่ละทิ้งงาน

6) หลักความคุ้มค่า พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ความพร้อมในการบริหารจัดการตามหลักความคุ้มค่า ของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 4 เรื่องได้แก่ (1) โรงพยาบาลใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ (2) โรงพยาบาลมีการพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน (3) โรงพยาบาลมีการจัดระบบการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน (4) เจ้าหน้าที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการดูแลเครื่องมือเครื่องใช้ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน

1.3.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อปัญหา แนวทางการพัฒนา และการเปรียบเทียบภาพรวมความพร้อมในการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ทั้ง 6 หลักดังนี้

1) สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา บริหารจัดการของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ ได้ดังนี้

(1) หลักนิติธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาในการบริหารจัดการตามหลักนิติธรรมของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่องได้แก่ (1) โครงสร้างของโรงพยาบาลยังไม่มีความสะดวกคล่องกับภารกิจหรืออำนาจหน้าที่ซึ่งเอื้อต่อการบริหารและการปฏิบัติงาน (2) การแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงพยาบาลยังขาดความชัดเจน

(2) หลักคุณธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาในการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่องได้แก่ (1) เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลบางส่วนยังขาดจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน (2) การบรรจุและแต่งตั้งของโรงพยาบาลยังมีระบบอุปถัมภ์

(3) หลักความโปร่งใส พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาในการบริหารจัดการตามหลักความโปร่งใสของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่องได้แก่ (1) การบริหารงบประมาณภายในหน่วยงานของโรงพยาบาลยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการตรวจสอบ (2) การพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลยังไม่โปร่งใสเท่าที่ควร

(4) หลักการมีส่วนร่วม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาในการบริหารจัดการตามหลักการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่องได้แก่ (1) โรงพยาบาลยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเท่าที่ควร (2) การประสานงานภายในหน่วยงานของโรงพยาบาลยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

(5) หลักความรับผิดชอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาในการบริหารจัดการตามหลักความรับผิดชอบของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่องได้แก่ (1) เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลบางส่วนขาดความเข้าใจเป้าหมายที่แท้จริงของหน่วยงาน (2) เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลบางส่วนขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่

(6) หลักความคุ้มค่า พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัญหาในการบริหารจัดการตามหลักความคุ้มค่าของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่องได้แก่ (1) เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลบางส่วนปฏิบัติหน้าที่ไม่คุ้มกับค่าตอบแทนที่ได้รับ (2) โรงพยาบาลขาดระบบการประเมินความรู้สำหรับผู้เข้ารับการอบรม

2) สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารจัดการของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ สรุปได้ดังนี้

(1) หลักนิติธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักนิติธรรมของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์อยู่ในระดับมาก โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่องได้แก่ (1) โรงพยาบาลควรกำหนดอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (2) โรงพยาบาลควรกำหนดกระบวนการทำงานที่มีความชัดเจนและมีเอกสารกำกับอธิบายที่เป็นลายลักษณ์อักษร สามารถสืบค้นได้

(2) หลักคุณธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์อยู่ในระดับมาก โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่องได้แก่ (1) โรงพยาบาลควรส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี เช่น ความสามัคคีและความเสียสละในการปฏิบัติหน้าที่ (2) การพิจารณาความดีความชอบของโรงพยาบาลควรยึดถือระบบคุณธรรมมากกว่าระบบอุปถัมภ์

(3) หลักความโปร่งใส พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักความโปร่งใสของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์อยู่ในระดับมาก โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่องได้แก่ (1) โรงพยาบาลควรริเริ่มแนวทางการทำงานใหม่ๆ เน้นการทำงานเชิงรุก (2) โรงพยาบาลควรกำหนดวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐาน

(4) หลักการมีส่วนร่วม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์อยู่ในระดับมาก โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่องได้แก่ (1) โรงพยาบาลควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนางาน (2) โรงพยาบาลควรสร้างความเชื่อมั่นและการไว้วางใจผู้ร่วมงาน

(5) หลักความรับผิดชอบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักความรับผิดชอบของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์อยู่ในระดับมาก โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่องได้แก่ (1) โรงพยาบาลควรสร้างความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน (2) โรงพยาบาลควรมีกฎเกณฑ์ค้นหาปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

(6) หลักความคุ้มค่า พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักความคุ้มค่าของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์อยู่ในระดับมาก โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) โรงพยาบาลควรมีระบบการตรวจสอบคุณภาพ ประเมินความสามารถและมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการ (2) โรงพยาบาลควรมีการจ่ายเงินรางวัลประจำปีสำหรับหน่วยงานที่สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมความพร้อมในการบริหารจัดการของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์กับหน่วยงานอื่น รวมทั้งในปัจจุบันกับในอดีต โดยแบ่งเป็น 2 หัวข้อดังนี้

(1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า การจัดตั้งโรงพยาบาลขึ้นทำให้ประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์มากกว่าในอดีตที่ดำเนินการโดยหน่วยงานอื่น หรือหน่วยงานที่พอจะนำมาเทียบเคียงกัน

(2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า ความพร้อมในการบริหารจัดการของโรงพยาบาลมีมากกว่าหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น โรงพยาบาลทั่วไปที่มีการตรวจรักษาทางด้านจิตเวช

2. อภิปรายผล

ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

2.1 ความพร้อมในการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์

เหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลางว่า โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์มีความพร้อมในการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีทั้ง 6 หลักนั้น ผู้ศึกษามีความคิดเห็นซึ่งจะแบ่งการนำเสนอ ดังนี้

2.1.1 การบริหารจัดการตามหลักนิติธรรม ผู้ศึกษาเห็นว่าเหตุผลสำคัญที่ทำให้โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ มีความพร้อมตามหลักนิติธรรมอยู่ในระดับปานกลางแทนที่จะเป็นระดับมาก เนื่องจาก เจ้าหน้าที่บางส่วนไม่ได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของทางโรงพยาบาล ทำให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับอย่างถูกต้องเกิดความรู้สึกว่านโยบายของโรงพยาบาลยังไม่ได้เอาจริงหรือให้ความสำคัญกับหลักนี้เท่าที่ควร

2.1.2 การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรม ผู้ศึกษาเห็นว่าเหตุผลสำคัญที่ทำให้โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ มีความพร้อมตามหลักคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง แทนที่จะเป็นระดับมาก เนื่องจากโรงพยาบาลถึงแม้จะมีกลไกหรือเครื่องมือที่เป็นหลักประกันเรื่องคุณธรรม เช่นมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม หรือมีวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ แต่ไม่ได้นำมาใช้ในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร นอกจากนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่บางส่วนยังไม่ยึดถือระเบียบวินัยเท่าที่ควร

2.1.3 การบริหารจัดการตามหลักความโปร่งใส ผู้ศึกษาเห็นว่าเหตุผลสำคัญที่ทำให้โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ มีความพร้อมตามหลักความโปร่งใสอยู่ในระดับปานกลาง แทนที่จะเป็นระดับมาก เนื่องจากว่าการพิจารณาความดีความชอบหรือการจ่ายเงินรางวัลประจำปียังไม่เปิดเผยเท่าที่ควร ทั้งนี้สอดคล้องกับผลงานของ ถวิลวดี บุรีกุล(การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 2547:244-245) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความโปร่งใสเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความโปร่งใสด้านการให้ทุนให้โทษ

2.1.4 การบริหารจัดการตามหลักการมีส่วนร่วม ผู้ศึกษาเห็นว่าเหตุผลสำคัญที่ทำให้โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ มีความพร้อมตามหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง แทนที่จะเป็นระดับมาก เนื่องจากว่าขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนและรับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชน ทั้งนี้พอเทียบเคียงได้กับผลงานของ ถวิลวดี บุรีกุล (การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 2547:245-246) ที่อธิบายความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการ ซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ และเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และ (2) การสร้างความเข้าใจกับสาธารณชน

2.1.5 การบริหารจัดการตามหลักความรับผิดชอบ ผู้ศึกษาเห็นว่าเหตุผลสำคัญที่ทำให้โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ มีความพร้อมตามหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก เนื่องจากว่าเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและนโยบายของโรงพยาบาลร่วมกันทำให้มีความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองได้อย่างชัดเจน ทำให้สามารถทำงานได้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้พอเทียบเคียงได้กับผลงานของ ถวิลวดี บุรีกุล (การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 2547:246-247) ที่กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบในผลงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยหลักการดังนี้ (1) การมีเป้าหมายที่ชัดเจน กล่าวคือ องค์กรต้องกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน การสร้างวัฒนธรรมใหม่ให้ชัดเจนว่าต้องบรรลุอะไร และเมื่อไรที่ต้องการเห็นผลลัพธ์นั้น (2) ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกัน เพื่อให้เกิดการ

ประสานกำลังคนร่วมใจกันทำงาน เพื่อผลิตภาพโดยรวมขององค์กร (3) การปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จของการสร้างวัฒนธรรมสำนึกรับผิดชอบอยู่ที่ความสามารถของหน่วยงานในการสื่อสารความเข้าใจให้เกิดขึ้นในองค์กร ผู้บริหารให้ความสนับสนุน แนะนำทำการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ (4) การจัดการพฤติกรรมที่ไม่เอื้อการทำงานอย่างไม่หยุดยั้ง ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงมักจะมีการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเสมอ หน่วยงานต้องมีมาตรการในการจัดการกับพฤติกรรมต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ทุกคนเกิดการยอมรับแนวความคิดและเทคโนโลยีใหม่ ๆ (5) การมีแผนการสำรอง ต้องมีการวางแผนฟื้นฟูสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรได้ทราบและเข้าใจถึงแผน และนโยบายขององค์กร และที่สำคัญคือ ต้องมีการกระจายข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องสมบูรณ์อย่างเปิดเผย และ (6) การติดตามและประเมินผลการทำงาน องค์กรจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลการทำงานเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบว่าผลงานนั้นเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลงานที่ยังพบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานต้องมีการดำเนินการแก้ไขในทันทีขณะที่ผลงานที่ได้มาตรฐานต้องได้รับการยอมรับยกย่องในหน่วยงาน

2.1.6 การบริหารจัดการตามหลักความคุ้มค่า ผู้ศึกษาเห็นว่าเหตุผลสำคัญที่ทำให้โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ มีความพร้อมตามหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับปานกลาง แทนที่จะเป็นระดับมาก เนื่องจากเจ้าหน้าที่บางคนใช้ทรัพยากรอย่างไม่ประหยัดและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ขาดการบูรณาการในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การพัฒนาบุคลากร และการฝึกอบรมไม่คำนึงถึงความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน สำหรับความหมายของการประหยัดและการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น ถวิลวดี บุรีกุล (การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 2547:247) ได้กล่าวไว้ว่า การประหยัด หมายถึง การทำงานและผลตอบแทนบุคลากรเป็นไปอย่างเหมาะสม การไม่มีความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ การมีผลผลิตหรือบริการได้มาตรฐาน การมีการตรวจสอบภายในและการจัดทำรายงานการเงิน และการมีการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด หมายถึง มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาทรัพยากรบุคคล และมีการใช้ผลตอบแทนตามผลงาน

3. ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาได้แบ่งเป็น 2 หัวข้อได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

3.1.1 หลักนิติธรรม โรงพยาบาลควรให้ความสำคัญกับการให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและนำมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม

3.1.2 หลักคุณธรรม โรงพยาบาลควรส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับบุคลากรภายในโรงพยาบาล เช่น การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจรรยาบรรณ อาจจะมีการจัดให้บุคลากรทุกคนต้องเข้ารับการพัฒนาจิตตามสถานปฏิบัติธรรมต่าง ๆ

3.1.3 หลักความโปร่งใส โรงพยาบาลควรมีการจัดระบบเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้บุคลากรได้รับอย่างชัดเจนและทั่วถึง เช่น มีการเปิดเผยหรือหนังสือเวียนให้ฝ่าย/กลุ่มงานต่าง ๆ ได้ทราบถึงหลักหรือกฎเกณฑ์ ในการพิจารณาความดีความชอบความชอบ อย่างชัดเจน

3.1.4 หลักการมีส่วนร่วม โรงพยาบาลควรเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารให้ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของโรงพยาบาลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยอาจจัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้คอยให้บริการ

3.1.5 หลักความรับผิดชอบ โรงพยาบาลควรมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม คือ ทุกคนร่วมมือร่วมใจและเป็นเจ้าของร่วมกัน เช่น จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีกันภายในหน่วยงาน

3.1.6 หลักความคุ้มค่า โรงพยาบาลอาจจะจัดการประกวดแข่งขันหรือมีรางวัลให้สำหรับฝ่าย/กลุ่มงาน ที่สามารถประหยัดทรัพยากรได้อย่างชัดเจนหรือได้มากที่สุด

การที่จะทำงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้นั้นสิ่งสำคัญคือทุกคนต้องมีความตั้งใจจริง และเป็นเจ้าของงานร่วมกัน ในการที่จะทำงานให้สำเร็จมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะอื่นแบ่ง เป็น 2 หัวข้อคือ

1. ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารของหน่วยงานควรประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการ ดังที่ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544 : 31) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่ทำให้องค์การประสบ ความก้าวหน้าและบรรลุผลสำเร็จ โดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็น ผู้ได้บังคับบัญชา หรือบุคคลซึ่งก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

2. ควรนำหลัก 10 ประการตามรอยพระยุคลบาทของสำนักงานข้าราชการพลเรือน (สุเมธ ตันติเวชกุล:2548) ซึ่งได้ประมวลหลักที่พระเจ้าอยู่หัวได้แสดงให้เห็นว่าปฏิบัติให้เราดู ว่าทรงปฏิบัติอย่างไร ซึ่งหลักนี้สามารถใช้ได้กับทุกอาชีพ ทุกคน ทศ สรุปลสาระสำคัญดังกล่าวได้ดังนี้

2.1 ทำงานอย่างผู้รู้จริง และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ดังรับสั่งของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า รู้รักสามัคคี ซึ่งคำแรกคือทรงสอนเอาไว้ว่า “รู้” ดังนั้นไม่ว่าท่านจะเป็น ข้าราชการหรือใครก็ตาม จะทำอะไรขอให้เริ่มที่ความรู้เสียก่อน ดังนั้นเราจะต้องเป็นผู้รู้จริงในการทำงาน ก่อนจะทำอะไรแต่ละอย่างจะต้องศึกษาวิธีทำแต่ละเรื่องที่จะทำอย่างละเอียด เมื่อศึกษาคดี แล้วจึงนำมาปฏิบัติให้เกิดผลเป็นที่เด่นชัด

2.2 ความอดทน มุ่งมั่น ยึดธรรมะและความถูกต้อง ชีวิตเราเหมือนกันทุกคน ไม่มีชีวิตใครที่ไรด้วยกลีบกุหลาบ กว่าจะรอดมาได้ต้องเผชิญกับความกดดัน บางครั้งถูกเกลียดชัง อิจฉา ริษยา หรือมีอุปสรรคอย่างมโหฬาร ฉะนั้นต้องมีความอดทน เรื่องความอดทนนั้นให้มองพระเจ้าอยู่หัวไว้แล้วพยายามทำตามให้ได้

2.3 ความอ่อนน้อมถ่อม เรียบง่าย และประหยัด ดังเช่นพระองค์เมื่อเสด็จออก เยี่ยมราษฎร ทรงโน้มพระวรกายหาประชาชน คุณเจ้าหน้าที่ประชาชน ถามทุกข์สุข ปรีกษาหารือกับ เขาเป็นชั่วโมง ๆ บางทีประทับพับเพียบ ประชาชนนั่งพับเพียบ พระองค์ท่านก็ทรงพระวรกายนั่ง พับเพียบเสมอบนพื้นเดียวกัน

2.4 มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก คือจะทำอะไรให้ขจัดความเห็นแก่ตัว ออกไปให้ได้ มุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

2.5 รับฟังความเห็นของผู้อื่น เคารพความคิดที่แตกต่าง

2.6 มีความตั้งใจจริงและขยันหมั่นเพียร

2.7 มีความสุจริต และความกตัญญู

2.8 พึ่งตนเอง ส่งเสริมคนดีและคนเก่ง อย่าอิจฉาเพื่อนร่วมงาน ใครดีใครเก่งก็สนับสนุน คำว่าพึ่งตนเองก็คือ เศรษฐกิจพอเพียง คือคำว่า “พอ” ทุกคนต้องกำหนดเส้นความพอ ให้กับตนเองให้ได้ และยึดเส้นนั้นไว้เป็นมาตรฐานของตนเอง

2.9 รักประชาชน คือ ทำงานเพื่อประชาชน คนที่รับราชการ ถือว่ารับงานของ ราชะมาทำต่อ สิ่งแรกที่ต้องทำ คือต้องรักประชาชน ทำงานเพื่อประชาชน เรารับราชการ เราต้องรัก ผู้มารับบริการ ถ้าเราขาดความรักตรงนี้ เราก็จะเป็นข้าราชการที่ดีไม่ได้ รักประชาชนต้องแสดงออก ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งหมด

2.10 การเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน พระเจ้าอยู่หัวทรงรับสั่งว่า รู้ไหมบ้านเมืองอยู่ รอดมาได้ทุกวันนี้เพราะคนไทยเรายังให้กันอยู่ คำว่า “เรายังให้กันอยู่” คือ คนในครอบครัวยัง ช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่ คนในชุมชนยังเอื้อกันอยู่ ข้าราชการยังให้บริการแก่ประชาชน เวลาเกิด ทุกข์ยาก ทุกคนยังรวมตัวกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการของโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ในครั้งต่อไปควรดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ควรศึกษาวิจัยแนวเจาะลึกในแต่ละด้านอย่างเจาะจง เช่นอาจศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในองค์กร หรือการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ทั้งนี้โดยใช้กรอบแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

3.2.2 ศึกษาวิจัยโดยขยายไปสู่ประชาชนผู้มาใช้บริการ แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้ว่าคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันเพียงใด

3.2.3 ศึกษาวิจัยหลายรูปแบบควบคู่กัน เช่น การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจควบคู่กับการวิจัยภายในหน่วยงาน